

[Rager.]

sigelse af Lejemaalene til Oktober Flyttedag dette Aar; for adskillige vil det betyde enten en Forhøjelse af Lejen, som ikke vil kunne bæres, eller at de maa opgive at drive Forretning. Kan Dansk Textil Union skrive dette til Rigsdagen og ikke mene det? Jeg tror dog, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller skulde undlade at forsøge paa at reducere Erhvervshenvendelser, der kommer til Rigsdagen, *in absurdum* paa denne Maade. Undertiden finder jeg, at det ærede Medlem tager noget for stærkt Hensyn til disse Erhvervsmeddelelser; jeg anbefaler, at vi tager dem nøgternt, naturligvis med fornøden Kritik. Naturligvis har Tekstilunionens Medlemmer ude i Provinsen ikke saa stor Interesse i Spørgsmaalet, for de fleste af dem ejer jo de Huse, hvori de har deres Forretning, de er ikke nær i samme Udstrækning Lejere som Medlemmerne her i Byen.

Jeg vil gerne sige til Slutning, at denne Sag har en politisk Interesse, der rager ud over Dagen og Øjeblikket. Det drejer sig ikke alene om de øjeblikkelige Butikslejerers rent pekuniære Interesse i den Leje, der skal betales, ud over dette ligger Spørgsmaalet om den Værdistigning, som, naar Butikkerne gives fri, kommer alle Grundejere, altsaa en mindre Del af Befolkningen, til gode. Vi har talt imod, at man gav Boliglejlighederne fri, vi taler med samme Vægt imod, at Butikkerne gives fri. Jeg gør opmærksom paa, at der ogsaa er Beskæftigelsesinteresser her, idet Bortskaffelsen af de gamle Ejendomme vil blive vanskeligere og dyrere, jo højere man lader disse Ejendomme komme i Værdi. Dette Lovforslag er et Lovforslag, som vil modvirke en usund Opskrining, særlig i en Spekulationstid, af Priserne paa de gamle Ejendomme. Ogsaa af politiske Grunde er et Lovforslag af denne Art nødvendigt, og det er en daarlig Gerning at ville forkaste det.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Det viste sig altsaa desværre, at den Opfattelse, jeg ved Lovforslagets første Behandling fremsatte angaaende Det konservative Folkepartis Stilling, var rigtig. Naar jeg havde denne Opfattelse af det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Udtalelser allerede ved første Behandling, skønt der maaske kunde ligge noget andet i disse Udtalelser, skyldes det, at min lagttagelse af det ærede Medlems og hans Partis Stilling gennem de sidste 4 Aar over for hele denne Sag stadig har bibragt mig det Indtryk, at det, man paa dette Omraade fremkom med af velvillige

Udtalelser over for de forretningsdrivende, kun var en Kokettering med de paagældende Kredse. Det er det, der viser sig nu i Dag. I 4 Aar har Det konservative Parti koketteret med, at i Huslejespørgsmaalet indtog de forretningsdrivende Lejere en Særstilling.

Første Gang dette Synspunkt kom frem fra Det konservative Parti — man kunde i og for sig dengang undres derover —, det var i 1931 eller maaske 1930, lige før Vedtagelsen af Huslejeloven af 1931, hvor det ærede Medlem Hr. Christmas Møller ved en Lejlighed offentligt udtalte, hvad jeg netop her nævnte, at man maatte erkende, at i Huslejespørgsmaalet indtog de forretningsdrivende Lejere en Særstilling, en Særstilling, som man var nødt til at tage Hensyn til. Det var en offentlig Udtalelse, som dengang forundrede med Partiets øvrige Stilling som Baggrund, hvorfor jeg fremdrog den her i Tinget, hvad der førte til, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gentog denne Udtalelse under Huslejelovens Behandling i 1931. Der foreligger, sagde det ærede Medlem, det erkender vi, en særlig Interesse med Hensyn til de forretningsdrivendes Stilling paa dette Omraade.

Derefter skete der det i og for sig ogsaa ret opsigtsvækkende, at paa et vist Tidspunkt, da vi nærmede os Tiden for Huslejelovens Ophør, fremkom der i det konservative Blad „Berlingske Tidende“ en Artikel, som indeholdt følgende Bemærkninger angaaende hele dette Spørgsmaal:

„Denne Lovgivning har samme Formaal som den gamle Fæstelovgivning; den er motiveret i den almindelige samfundøkonomiske Interesse, der knytter sig til, at en Mand kan drive sin Forretning uforstyrret og med Sikkerhed for, at han selv kommer til at nyde Frugterne af sit Arbejde. Uden en saadan Beskyttelse“,

siger „Berlingske Tidende“,

„kan der forekomme Tilfælde, hvor en Mand har oparbejdet en Kundekreds eller paa anden Maade har truffet vigtige Dispositioner, der er knyttet til Stedet, og hvor Husejeren, vidende om Værdien af disse Ting, med Held søger at afpresse ham en Del af Fordelen herved gennem en forhøjet Husleje. Det er klart, at den Usikkerhed, Muligheden for at gøre noget saadant skaber, vil komme til at vise sig i Form af højere Priser paa de paagældende Ydelser.“

Bladet fortsætter:

„En saadan Lovgivning er særdeles velbegrunnet. Om de i saa Henseende